

**Rada Powiatu Tczewskiego
w/m**

INFORMACJA NA TEMAT KULTURY W POWIECIE TCZEWSKIM ZA ROK 2021

Powiat Tczewski wykonuje zadania z zakresu kultury na podstawie:

- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – zgodnie z art. 4 pkt 7 powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach;
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na mocy ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jednostki samorządu terytorialnego mogą sprawować mecenat nad działalnością kulturalną, polegający na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświacie kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych oraz opieki nad zabytkami. Jednostki samorządu terytorialnego mogą również ustanawiać i przyznawać doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Jednostki samorządu terytorialnego mogą także przyznawać stypendia osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami.

I. BIBLIOTEKA POWIATOWA W GNIEWIE

Na mocy ustawy o bibliotekach jednostki samorządu terytorialnego są również organizatorami bibliotek. Powiat, jako jednostka samorządu terytorialnego, w myśl zapisów ustawy, organizuje i prowadzi co najmniej jedną powiatową bibliotekę publiczną. Zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać, na podstawie porozumienia, wojewódzka lub gminna biblioteka publiczna, mająca swoją siedzibę na obszarze powiatu. W przypadku Powiatu Tczewskiego zadania powiatowej biblioteki publicznej, na mocy porozumienia, od 2004 roku realizowała Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Gniewie. W 2021 roku zadanie to realizowane było przez Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Gniewie, które powstało w 2020 roku, na mocy uchwały Nr XXVII/206/20 w sprawie połączenia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. ks. Fabiana Wierzchowskiego w Gniewie i Gminnego Ośrodka Kultury w Gniewie.

Na mocy porozumienia jednostka ta wykonuje takie zadania, jak: zapewnienie dostępu do literatury naukowej, popularnonaukowej, zbiorów audiowizualnych i multimedialnych na terenie powiatu, pośrednictwo w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych na terenie powiatu, organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych w powiecie, instruktaż i pomoc merytoryczna gminnym bibliotekom publicznym w

powiecie, pomoc w organizacji bibliotek, sieci bibliotecznych, usług bibliotecznych oraz prawa bibliotecznego, doradztwo w zakresie inwentaryzacji i selekcji zbiorów. Powiat Tczewski, na realizację wskazanych zadań, corocznie udziela bibliotece dotacji celowej. W roku 2021 dotacja ta wyniosła **28.470 zł**.

Dotacja ta została przeznaczona na realizację następujących wydatków:

- częściowe pokrycie wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne pracownika biblioteki, który realizuje zadania polegające na prowadzeniu powiatowej biblioteki publicznej – **10 769,02 zł**;
- zakup materiałów biurowych – **200 zł**;
- prenumeratę prasy – **552 zł**;
- zakup nowości wydawniczych – **14 751,10 zł**;
- dostęp do publikacji elektronicznych LEGIMI – **1 260 zł**;
- usługi telekomunikacyjne – **937,88 zł**.

Całość sprawozdania merytorycznego i finansowego z wydatkowania dotacji za rok 2021 w załączeniu.

Na terenie Powiatu Tczewskiego funkcjonują ponadto:

- 1) Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie posiadająca 9 filii,
- 2) Miejska Biblioteka Publiczna w Pelplinie posiadająca 2 filie,
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna w Subkowach,
- 4) Gminna Biblioteka Publiczna w Swarzędzie,
- 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie posiadająca 2 filie.

W powiecie tczewskim działają również takie instytucje kultury, jak:

- 1) Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie,
- 2) Fabryka Sztuk w Tczewie,
- 3) Dom Kultury w Subkowach,
- 4) Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie,
- 5) Gminny Ośrodek Kultury w Morzeszczynie.

II. NAGRODY STAROSTY TCZEWSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

Na mocy uchwały Nr XV/122/2020 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przyznawania nagród i wyróżnień za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony dóbr kultury Starosta Tczewski przyznaje również doroczne nagrody za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury. Starosta dokonuje ostatecznego wyboru nagrodzonych na podstawie propozycji Kapituły Nagród Starosty Tczewskiego w dziedzinie kultury, która powoływana jest na mocy ww. uchwały na okres 5 lat. W roku 2022 upływa kadencja obecnej Kapituły. Zgodnie z zapisami ww. uchwały w skład Kapituły wchodzi: dwaj przedstawiciele Starosty Tczewskiego, Przewodniczący /Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji, przedstawiciele poszczególnych gmin Powiatu Tczewskiego wskazani przez Prezydenta /Burmistrza /Wójta. W 2021 roku Kapituła pracowała w składzie: Alicja Gajewska (Przewodnicząca Kapituły),

Gabriela Makać, Magdalena Frost – Guz, Dorota Nawój, Magdalena Olszewska - Gibas, Stanisław Smoliński, Tomasz Resmerowski, Grzegorz Kilian. Komisja odbyła jedno posiedzenie, na którym rozpatrzyła 7 wniosków:

Lp.	Imię i nazwisko /nazwa kandydata	Nazwa Wnioskodawcy	Rodzaj wnioskowanej nagrody
1.	Kapela Kociewska Burczybas	Stowarzyszenie Centrum Aktywnych Gniew	Nagroda za działalność w roku 2020 w kategorii animacja kultury
2.	Krystian Zimny	Urząd Miasta i Gminy Gniew	Nagroda za działalność w roku 2020 w kategorii animacja kultury
3.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej	Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie Fabryka Sztuk w Tczewie	Nagroda za całokształt działalności w kategorii organizacja imprez o charakterze kulturalnym
4.	Bogdan Wiśniewski	Złożono 2 niezależne wnioski: - Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pelplinie - Towarzystwo Przyjaciół Zabytków Pelplina	Nagroda za działalność w roku 2020 w kategorii organizacja imprez o charakterze kulturalnym
5.	Chór Gregoriański Schola Cantorum Gymevensis	Stowarzyszenie Centrum Aktywnych Gniew	Nagroda za całokształt działalności w kategorii animacja kultury
6.	Centrum Muzycznie Aktywnych	Urząd Miasta i Gminy Gniew	Nagroda za działalność w roku 2020 w kategorii animacja kultury

Kapituła rozpatrzyła pozytywnie pod względem formalnym 6 wniosków. Negatywnie został rozpatrzony wniosek o przyznanie nagrody dla Kapeli Kociewskiej Burczybas. Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie przez Kapitułę. Starosta Tczewski zaakceptował wskazane propozycje, w związku z tym w 2021 roku laureatami nagród Starosty Tczewskiego w dziedzinie kultury zostali:

- 1) w kategorii nagród indywidualnych: **Krystian Zimny oraz Bogdan Wiśniewski,**
- 2) w kategorii nagród grupowych: **Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej, Chór Gregoriański Schola Cantorum Gymevensis oraz Centrum Muzycznie Aktywnych.**

Suma wypłaconych nagród wyniosła: **9.000 złotych**. Z uwagi na obostrzenia związane z epidemią COVID-19 w ubiegłym roku Powiat Tczewski nie organizował Gali wręczenia nagród. Nagrody finansowe zostały wypłacone niezwłocznie pod otrzymaniu od laureatów danych niezbędnych do realizacji wypłaty, a pamiątkowe statuetki zostały wręczone na uroczystej sesji Rady Powiatu Tczewskiego w dniu 24 sierpnia. Dla porównania w roku 2020 Starosta Tczewski przyznał 1 nagrodę indywidualną w wysokości 2.000 złotych.

III. OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE ROZWOJU KULTURY

W 2021 roku Zarząd Powiatu Tczewskiego zrealizował 1 otwarty konkurs ofert na realizację zadań w zakresie rozwoju kultury w powiecie tczewskim oraz 1 nabór ofert w trybie art. 19A ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadań z zakresu rozwoju kultury w powiecie tczewskim w 2021 roku. Konkursy te były organizowane przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON.

1) Otwarty konkurs ofert na realizację zadań w zakresie rozwoju kultury w powiecie tczewskim

Na otwarty konkurs ofert w 2021 roku wpłynęły 23 oferty, z czego do oceny merytorycznej przekazano 22 oferty. Łączna kwota wnioskowanych dotacji wyniosła **360 099 złotych**, natomiast na przyznanie dotacji w niniejszym konkursie przeznaczono **90 000 złotych** (co stanowi ok. 25%).

W wyniku oceny konkursowej dofinansowanie przyznano następującym podmiotom:

Lp.	Tytuł oferty / Oferent	Kwota wnioskowana	Kwota dofinansowania
1	XXIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej w Katedrze w Pelplinie "fundacja Promocji Sztuki Im.Gabriela Faure"	15 000,00 zł	15 000,00 zł
2	Dawnych wspomnień czar Stowarzyszenie Gniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku	5 000,00 zł	5 000,00 zł
3	Konferencja PISMO I SZTUKA TO JEDYNI ŚWIADKOWIE CZASÓW Towarzystwo Przyjaciół Zabytków Pelplina	6 600,00 zł	6 600,00 zł
4	XVIII Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie	18 500,00 zł	8 000,00 zł
6	Wirtualny kalendarz adwentowy Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	3 400,00 zł	3 400,00 zł
7	Teatr TUTW – to już 5 lat Tczewski Uniwersytet Trzeciego Wieku	5 200,00 zł	5 200,00 zł
8	SAMBOR FESTIVAL TCZEW Stowarzyszenie Na Krańcu Świata	5 000,00 zł	5 000,00 zł

9	XIII Festiwal Twórczości Kociewskiej im. Romana Landowskiego Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej	5 000,00 zł	5 000,00 zł
10	Wydanie publikacji książkowej Romana Landowskiego „Podania, baśnie i legendy z Kociewia, Kaszub, Borów Tucholskich” wraz z nagraniem dźwiękowym w formie audiobooka Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej	15 000,00 zł	15 000,00 zł
11	VIII Tczewskie Wieczory Organowe Pomorskie Stowarzyszenie Musica Giovane	4 500,00 zł	4 500,00 zł
12	Pasierbowe świętowanie Zrzeszenie Kaszubsko-pomorskie Oddział Kociewski w Pelplinie	4 000,00 zł	4 000,00 zł
13	W muzyce siła. Stowarzyszenie Centrum Aktywnych - Gniew	4 300,00 zł	4 300,00 zł
14	Śpiewajmy Piaseckiej Królowej Kociewia Stowarzyszenie Wokalistów Zespołu Chorus Nepomucensis	5 000,00 zł	5 000,00 zł
15	Alfabet pelpliński - reaktywacja Zrzeszenie Kaszubsko-pomorskie Oddział Kociewski w Pelplinie	4 000,00 zł	4 000,00 zł

2) Nabór ofert w trybie art. 19A ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadań z zakresu rozwoju kultury w powiecie tczewskim w 2021 roku

Z uwagi na trudności w organizacji imprez kulturalnych związane z pandemią COVID-19 nie wszystkie zadania, którym przyznano dofinansowanie zarówno w 2021, jak i w 2020 roku, zostały zrealizowane. Środki z roku 2021 oraz środki niewykorzystane na dotacje w roku 2020, w łącznej wysokości 20 000 złotych, zostały (zgodnie z zapisami Programu Współpracy Powiatu Tczewskiego z Organizacjami Pozarządowymi) przeznaczone na organizację naboru ciągłego w trybie art. 19A ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ciągu trwania niniejszego naboru zostały złożone trzy oferty, wszystkie zostały uznane za zasadne i wszystkie otrzymały wnioskowane dofinansowanie. W ramach niniejszego naboru dofinansowanie otrzymały następujące podmioty:

a) Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział Kociewski w Pelplinie na realizację dwóch zadań:

- „Współtwórcy pelplińskiej szkoły historycznej” – 8.000 zł;
- „Pelplinowi – na 90. urodziny” – 2.000 zł,

b) Tczewski Uniwersytet Trzeciego Wieku – „Każdy odczuwa ją inaczej” – 10 000 zł.

3) Dofinansowanie wkładu własnego organizacji do projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych oraz z funduszy krajowych i regionalnych

W 2021 roku przyznano również 2 dotacje na dofinansowanie wkładu własnego organizacji do projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych oraz z funduszy krajowych i regionalnych dla zadań z zakresu kultury:

a) Stowarzyszeniu „Szlaki Kulturowe” na realizację zadania pn. POMORSKI SZLAK CYSTERSKI – wzmocnienie wizerunku marki turystycznej na Pomorzu – **5 000 zł** (kwota wnioskowana – 5 000 zł),

b) Towarzystwu Przyjaciół Zabytków Pelplina na realizację zadania pn. Jubileuszowy 20. Jarmark Cysterski w Pelplinie – **880 zł** (kwota wnioskowana – 880 zł).

IV. POZOSTAŁE WYDATKI W ZAKRESIE KULTURY REALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ RADY, ZARZĄDU I ROZWOJU POWIATU

Budżet Wydziału w zakresie kultury wynosił na koniec 2021 roku **100.000 złotych** i został zrealizowany na poziomie **82,34%**. Środki finansowe zostały przeznaczone m.in. na:

- 1) Nagrody Finansowe Starosty Tczewskiego: **12.500 zł**
- 2) Zakup nagród w konkursach organizowanych i współorganizowanych przez Powiat: **4.049,95**
- 3) Zakup nagród i materiałów niezbędnych do organizacji imprez: **15.577,87**
- 4) Organizacja imprez i wydarzeń o charakterze kulturalnym: **47.867,12**

W związku z ustanowieniem przez Radę Powiatu Tczewskiego roku 2021 Rokiem Stefana Łaszewskiego, na terenie powiatu tczewskiego, odbyły się wydarzenia związane z jego obchodami. W ramach obchodów w Pelplinie odbyła się m.in. konferencja z cyklu „Wielce ludzie małego Pelplina”, podczas której organizatorzy – Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział Kociewski w Pelplinie – zaprezentowali uczestnikom sylwetkę Stefana Łaszewskiego – pierwszego wojewody pomorskiego. Konferencja odbyła się 30 października 2021 r.

Ponadto, przy wkładzie finansowym Powiatu Tczewskiego w wysokości 10 000 złotych, Gmina Pelplin, odrestaurowała pomnik nagrobny Stefana Łaszewskiego. Napisy na nagrobku zostały zniszczone przez Niemców w 1939 roku. Dzięki staraniom pana Bogdana Wiśniewskiego udało się odnaleźć w Archiwum Państwowym w Bydgoszczy dokumentację nagrobka z 1926 r. dzięki czemu, po renowacji, wrócił na swoje miejsce pierwotny napis. Uroczyste odsłonięcie odrestaurowanego grobowca odbyło się na cmentarzu w Pelplinie 10 listopada 2021 r. U jego podnóża została wmurowana kapsuła czasu. Historię nagrobka oraz sylwetkę pierwszego wojewody przybliżył pan Bogdan Badziong.

Radni Powiatu Tczewskiego – pan Bogdan Badziong oraz pan Jan Kulas byli również autorami artykułów dotyczących historii życia i działalności Stefana Łaszewskiego, które ukazały się m.in. na łamach informatora samorządowego „Życie Powiatu Tczewskiego”. Informacje o obchodach ukazywały się również regularnie na stronach samorządu powiatowego oraz Gminy Pelplin, na mediach społecznościowych, a także w lokalnych mediach. Powiat wydał również pamiątkowe pocztówki prezentujące Wojewodę Pomorskiego. Artykuł o Stefanie Łaszewskim, autorstwa pana Bogdana Wiśniewskiego, stanowi również aneks do V tomu serii publikacji zawierających referaty wygłaszane w czasie konferencji popularnonaukowych organizowanych od 2017 r. przez Oddział Kociewski ZK-P w Pelplinie oraz Biblioteką Diecezjalną w Pelplinie pt. Wielcy ludzie małego Pelplina. Ponadto, uczestnicy Rowerowego Rajdu Gwiazdowego, przed startem imprezy, złożyli wizytę na cmentarzu w Pelplinie, gdzie na nagrobku Stefana Łaszewskiego złożyli symboliczną wiązanek kwiatów.

Na zakończenie można przytoczyć kilka danych statystycznych (według stanu na rok 2020) dotyczących kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w powiecie tczewski:

1) wydatki budżetu Powiatu Tczewskiego w tej dziedzinie w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły w 2020 roku 185,1 tys. złotych, co stanowiło 0,1% budżetu Powiatu

2) Imprezy organizowane przez jednostki w 2020 roku oraz liczba uczestników przedstawiają się następująco:

- imprezy ogółem: 368 (uczestnicy: 22 688)

- seanse filmowe: 27 (uczestnicy: 3 262)
- wystawy: 7 (uczestnicy: 300)
- festiwale i przeglądy artystyczne: 5 (uczestnicy: 1 850)
- koncerty: 30 (uczestnicy: 6 687)
- prelekcje, spotkania, wykłady: 48 (uczestnicy: 1 400)
- konkursy: 22 (uczestnicy: 590)
- pokazy teatralne: 22 (uczestnicy: 3 404)
- konferencje: 1 (uczestnicy: 200)
- interdyscyplinarne: 6 (uczestnicy: 405)
- warsztaty: 150 (uczestnicy: 2 261)
- inne: 36 (uczestnicy: 790)

3) Pracownie specjalistyczne działające w domach i ośrodkach kultury w 2020 roku:

- filmowe: 1
- plastyczne: 4
- muzyczne: 2
- komputerowe: 1
- sale baletowe/taneczne: 4

4) Grupy artystyczne i członkowie w 2020 roku:

- ogółem: 24 (członkowie: 390)
- teatralne: 2 (członkowie: 18)
- muzyczne - instrumentalne: 2 (członkowie: 80)
- wokalne i chóry: 8 (członkowie: 167)
- folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele): 4 (członkowie: 55)
- taneczne: 7 (członkowie: 50)
- inne: 1 (członkowie: 20)

5) Muzea w powiecie tczewskim:

Według danych z 2020 w powiecie tczewskim działały 4 muzea łącznie z oddziałami (oddziały: 3). Odnotowano 19 019 zwiedzających, co daje 1 645 osób zwiedzających muzea i oddziały na 10 tys. mieszkańców. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 1 miał wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 1 miał udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

6) Na terenie powiatu tczewskiego działa obecnie w dziedzinie kultury:

- 39 stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS;
- 14 fundacji zarejestrowanych w KRS;
- 3 oddziały terenowe jednostek organizacyjnych działających na terenie powiatu;
- 4 stowarzyszenie zwykłe.

*Naczelnik Wydziału
Rady, Zarządu i Rozwoju Powiatu*

Magdalena Olszewska – Gibas